

1

Pierderea vieții

EXPERIENȚELE NOASTRE LEGATE de pierderile suferite și de schimbările nedorite reprezintă momente de criză, în care trebuie să decidem dacă suntem sau nu în stare să ne desprindem de un mod de viață care s-a dus pentru totdeauna. Reușim să facem acest lucru, numai dacă ne punem toată credința în creativitatea neseacă a lui Dumnezeu, care aduce lumină și frumusețe în haosul întunecat al pierderilor din viața noastră.

Pentru toți sfinții

E Ziua Recunoștinței, iar telefonul sună la ora unsprezece. Am ezitat înainte de a răspunde, pentru că știam că nu putea fi vorba decât de ceva care ne va da peste cap planurile pentru ziua respectivă. Avusesem dreptate. Mă chema o asistentă de la Urgențe: „Domnule Barnes, Jean Bonfield a suferit un nou atac de cord. Se pare că este pe moarte.“

Jean, în vârstă de șaptezeci și opt de ani, era una din enoriașele mele. Ea și soțul ei, Bill, stăteau întotdeauna în al treilea rând, în partea dreaptă. Jean ținuse lecții la școala duminicală mai bine de treizeci și cinci de ani, până când a început s-o lase vederea. De atunci s-a dedicat slujirii prin rugăciune.

Când am ajuns la spital, membrii familiei erau deja acolo, stând în cerc în jurul patului ei. Am intrat în rezervă, i-am luat mâna și i-am spus: „Jean, sunt eu, Craig. Pot să mă rog pentru tine?“. Mi-a zâmbit slab.

O vizitasem pe Jean la spital și cu alte ocazii. Să te rogi pentru ea era ca și cum I-ai fi cerut lui Dumnezeu să-i dea mai multă credință apostolului Pavel. Jean credea în harul lui Dumnezeu. Credea că păcatele

ei au fost iertate prin Isus Hristos și că va trăi veșnic alături de El după moarte. Niciodată nu a înțeles ce vreau să spun când predicam pe tema „Cred, Doamne, ajută necredinței mele.“ Pentru Jean necredința era ceva aproape străin.

Stând lângă patul ei, m-am apucat să citesc fragmente din Scripturi. Eu începeam pasajul și ea îl încheia, citând din memorie. Vocea-i suna slab, dar mintea-i era încă ageră, cu toată amorțeala provocată de morfina ce-i alina durerile. Cineva a șoptit că era păcat ca ea să moară chiar de Ziua Recunoștinței. Însă Jean a răspuns: „Minunată Zi a Recunoștinței! În curând voi fi alături de Dumnezeu. Aproape că am ajuns“.

Apoi a început să se roage. S-a rugat pentru toți cei care se aflau lângă patul ei: pentru soț, copii și nepoți. S-a rugat chiar și pentru pastorul ei. L-a rugat pe Domnul să mă ajute să cred în cuvintele predicilor mele. La scurt timp după ce și-a încheiat rugăciunea, Jean a murit. În timp ce priveam ecranul aparatului care înregistra evoluția funcțiilor vitale, o liniște sfântă a cuprins încăperea. A fost un moment sfânt și nimeni n-a îndrăznit să-l pângărească încercând să spună ceva cu tâlc. Jean trecea din mâinile noastre în mâna Domnului.

După ce s-a stins, am zăbovit fiecare lângă patul ei pentru a ne lua rămas bun. Apoi ne-am luat de mână și am început iar să ne rugăm. În timp ce mă rugam, mi-am dat seama cât de mult îmi lipsea deja. A trebuit să termine altcineva rugăciunea.

Pe când mă întorceam de la spital, mi-a trecut prin minte pentru prima oară că Jean fusese o sfântă. Fusese o sfântă umilă, fără vreun nimb de glorie, dar, cu siguranță, o sfântă a cărei credință și viziune clară mi-au întărit mie însumi credința. Ceea ce îmi lipsea nu era numai unul dintre enoriașii mei la care ținusem mult, ci una dintre ferestrele mele spre cer.

Era mult prea târziu pentru cina de Ziua Recunoștinței. Când am intrat în casă, i-am auzit pe prietenii mei râzând în jurul mesei. La început, m-am întrebat dacă pot lua parte la petrecere. Unul dintre cele mai dificile lucruri în slujba de pastor este trecerea bruscă de la o situație la alta. Inima mea n-a reușit niciodată să-și schimbe ritmul cu aceeași repeziciune cu care se succed evenimentele. Dar, spre surprinderea mea, de data aceasta tranziția a fost mai ușoară. Și numai datorită lui Jean. Pur și simplu, m-am așezat la masă și am spus: „Minunată Zi a Recunoștinței!“.

Am descoperit că, în cele mai multe cazuri, oamenii mor așa cum au trăit. Cu toții am auzit vorbindu-se despre revelațiile cutremurătoare ale

ultimelor spovedanii șoptite pe patul de moarte, dar mie nu mi-a fost dat niciodată să asist la așa ceva. Ceea ce am văzut când cineva era pe cale să se stingă oglindea cu fidelitate ceea ce-i fusese întotdeauna caracteristic persoanei respective. Cei care-și trăiesc viața sub domnia fricii sunt, de obicei, îngroziți de moarte. Cei care au fost înconjurați în viață de prieteni arareori mor singuri. Cei care își găsesc mângâierea în rugăciune vor să se roage și pe patul de moarte.

Însă Jean Bonfield, cu credința ei simplă și lipsită de orice urmă de îndoială, nu reprezintă unicul model de viață creștină. Ca să fiu sincer, nu-mi imaginez că există credință fără îndoială și nici măcar nu râvnesc la așa ceva. Mă irită răspunsurile simple care se ivesc pe buze chiar înainte de-a fi pusă întrebarea, mult prea devreme pentru a ști dacă aceasta este problema care te frământă într-adevăr, mult prea devreme pentru a percepe patosul și suspinele adânci ale inimii atinse de îndoială. De fapt, am descoperit că îndoiala reprezintă o altă cale spre o credință mai profundă în harul lui Dumnezeu.

Dar sper că îmi voi sfârși zilele ca un om care a trăit ca un bun creștin. Vreau cu orice preț să fie așa. Zecile de profesori de la școala duminicală și instructori din taberele pentru tinerii creștini au sădit în inima mea de copil speranța nestrămutată că, într-o zi, Îl voi întâlni pe Hristos, care-mi va spune: „Bine, rob bun și credincios.“

Pentru mine, credința nu este un lucru ușor. „Lăudați pe Domnul“ nu sunt primele cuvinte care-mi vin pe buze în momentele dramatice. Dar am pornit și eu într-o călătorie spirituală pe urmele lui Isus Hristos, chiar dacă se pare că port cu mine povara grea a îndoielii. Și sper din tot sufletul că, în ciuda șovăielilor, a confuziei și a jumătăților de adevăr din viața mea, voi sfârși asemeni lui Jean—ca unul dintre sfinții care „se vor odihni de ostenele lor“.

Am fost martor la moartea liniștită a lui Jean. A fost evident că ea a murit așa cum trăise, plină de credință și iubire. Întrebarea pe care mi-o tot pun de atunci este următoarea: Cum a reușit să ajungă aici? Sfinții nu se nasc. Ei se fac de-a lungul drumului.

Făcuți sfinți

Noi, pastorii, petrecem ceva vreme în preajma celor care sunt aproape de moarte, dar cea mai mare parte a timpului ne-o dedicăm celor care încearcă să-și găsească o cale în confuzia vieții de zi cu zi. Suntem martori

la făurirea unor vieți. Suntem chemați să dăm mărturie despre ceea ce preotul Alan Jones a numit „nedesăvârșirea existenței umane”.¹

Ceea ce rămâne nedesăvârșit este tensiunea dramatică a următoarei invitații pe care o va face Isus și a următoarelor alegeri ale fiecăruia dintre enoriașii mei. Oare acest om va deveni asemeni lui Petru, care a lăsat totul pentru a-L urma pe Isus, până când a ajuns să descopere că n-a mai rămas nimic din viața lui trecută? Sau poate că acest așa-zis ucenic va da răspunsul tânărului bogat care, la auzul prețului pe care trebuie să-l plătească pentru a-L urma pe Isus, s-a întors cu tristețe la vechea viață de care nu a putut să se despartă?

Sfinții știu ce înseamnă să-ți pierzi viața pentru a-L urma pe Isus. Ei mai știu și că, pierzându-ți viața, o vei găsi. Fie că este vorba de sfântul Petru sau de sfânta Jean Bonfield, costul vieții lor de venerație a fost unul foarte mare—mult mai mare decât și-ar fi putut ei vreodată imagina. Dacă ar fi știut cât îi va costa această legătură cu Dumnezeu, ar fi renunțat, cu siguranță.

La celălalt capăt al drumului, pe patul de moarte, orice sfânt îți va vorbi despre o „minunată zi a recunoștinței”. Dar, ca unul care a avut marea onoare de a merge alături de cei ce sunt făcuți sfinți, m-am convins că tocmai această experiență de pierdere a vieții pe care ne-am imaginat-o, pentru a primi în schimb viața pe care ne-a dat-o Isus prin moartea Lui, este factorul determinant în creștinism.

Cei care se numesc pe drept cuvânt *creștini* au parte de înspăimântător de multe pierderi în viață. Mântuitorul ne-a arătat acest lucru într-un mod dureros de clar:

Pe când erau pe drum, un om i-a zis: „Doamne, Te voi urma oriunde vei merge”. Isus i-a răspuns: „Vulpile au vizuini, și păsările cerului au cuiburi; dar Fiul omului n-are unde-Și odihni capul”. Altuia i-a zis: „Vino după Mine!”. „Doamne”, I-a răspuns el, „lasă-mă să mă duc întâi să îngrop pe tatăl meu”. Dar Isus i-a zis: „Lasă morții să-și îngroape morții, și tu du-te de vestește Împărăția lui Dumnezeu”. Un altul a zis: „Doamne, Te voi urma, dar lasă-mă întâi să mă duc să-mi iau rămas bun de la ai mei”. Isus i-a răspuns: „Oricine pune mâna pe plug, și se uită înapoi, nu este destoinic pentru Împărăția lui Dumnezeu” (Luca 9:57-62).

Mi-am petrecut primii ani de activitate pastorală încercând să atenuez asprimea acestor versete. „Ei bine, Isus n-a vrut să spună că trebuie să lași în urmă, la propriu, totul și pe toată lumea. Ceea ce spune El este că, pur

și simplu, trebuie să vrei să faci acest lucru.“ Acum nu le mai spun astfel de cuvinte enoriașilor mei. Să-i înzestrez cu modalități de a se eschiva din fața învățăturilor clare ale lui Isus nu este vestea bună care am crezut odinioară c-ar fi.

Vestea cea bună pe care le-o aduc este că Isus este *unica* lor speranță. Dacă un creștin vrea să lase totul pentru a merge pe calea Lui, în cele din urmă va ajunge într-adevăr să piardă totul. De bună voie sau nu, în mod conștient sau din întâmplare, într-o zi își va da seama că nu-L mai are decât pe Isus. Dacă numai El este Mântuitorul, atunci vom găsi viață numai ca ucenici ai Săi.

Trebuie să renunțăm la orice speranță că ne putem agăța de orice alte iluzii, relații sau vocații. Celor mai mulți dintre noi acest lucru li se pare prea mult. Dacă avem posibilitatea de a opta între a vinde totul pentru a-L urma orbește pe Isus și a ne întoarce cu tristețe la vechea noastră viață, alegem de fiecare dată ultima alternativă. De aceea, harul vine de multe ori într-un mod pe care îl considerăm foarte dur. Nu trebuie să căutăm cu orice preț să ne despărțim de anumite lucruri, căci ne părăsesc ele cu ușurință. De obicei, se întâmplă ca și cum, fără să fie poftit, un înger al lui Dumnezeu răsare deodată lângă noi, aducându-ne „vestea cea bună“ că nu mai e mult și ne pierdem viața. Într-un fel sau altul, fiecare dintre noi s-a întâlnit cu acel înger. Problema care se pune este dacă putem să ne încredem în abandonurile pe care le trăim. Putem oare să le acceptăm ca invitație pe care ne-o adresează Mântuitorul de-a găsi, în sfârșit, viața?

Cu siguranță că cea mai mare parte din viață o reprezintă familia și prietenii, sănătatea și munca. Dar toate aceste lucruri nu sunt de drept ale noastre. Ele nu ne-au fost făgăduite. Este posibil să fim nevoiți să I le restituim lui Dumnezeu în orice moment. Vine o vreme când trebuie să I le înapoiem. Înțelept este să învățăm cum să facem acest lucru înainte să ne părăsească ele. Astfel am putea să ne petrecem restul timpului bucurându-ne de aceste daruri care ne-au fost oferite pentru o perioadă limitată.

O epocă a abandonului

Trăim într-o lume în care confuzia și pierderea au luat locul certitudinii și siguranței. Analistii societății numesc perioada contemporană a istoriei „epoca postmodernă“. Acest lucru înseamnă că ea nu excelează prin creativitate, ci se caracterizează prin renunțarea la vechile speranțe. Educația, progresul, rațiunea, credința în bunătatea înăscută a ființei

umane, familia, știința și tehnologia, toate aceste promisiuni care stăteau la baza societății moderne s-au dovedit a fi concepte mult mai înguste decât ne-am imaginat odinioară. Actualmente, artele, literatura, arhitectura și însăși teologia se concentrează adesea asupra deconstrucției lumii moderne.

Conform unui sondaj Gallup recent, două treimi din cei intervievați consideră că trecem printr-o lungă perioadă de grav declin economic, moral și spiritual. După cum spunea unul din oamenii de afaceri chestionați:

„Problemele care-i frământă acum pe oameni nu sunt minore. Ele sunt chestiuni de viață și de moarte, care ne țin treji noaptea, cu ochii ațintiți în tavan, întrebându-ne ce vom lăsa noi moștenire copiilor noștri. Și ce construim pentru noi înșine.”²

Problemă după problemă—criminalitate, economie, asistență medicală, sărăcie și lipsa locuințelor—, toate par a nu-și găsi nicio rezolvare. Șaptezeci și trei la sută dintre cei intervievați cred că urmașii noștri nu vor atinge un nivel de trai atât de ridicat ca al nostru.

Rata căsătoriilor a scăzut cu 25% din 1960, în timp ce rata divorțurilor s-a dublat, iar procentul familiilor cu un singur părinte s-a triplat. Conform anumitor estimări, numai treizeci la sută din copiii albi născuți în 1980 vor crește cu ambii părinți până la optsprezece ani.³ Este clar că nu ne așteaptă zile mai bune. Prea mulți dintre noi au renunțat la acest vis.

Abandonul a devenit un element constant al dinamicii sociale, care se perpetuează de la sine. Pe măsură ce copiii din căminele destrămate cresc, le vine greu să creadă în angajamente și de multe ori le sabotează ei înșiși de teamă. Unii nici măcar nu ajung să se lege de cineva atât de tare, încât să sufere. Alții se asigură că ei vor fi cei care pleacă primii.

Activitatea pastorală mă face să fiu martor direct al acestei prăbușiri sociale și economice, care nu mai este ceva abstract, ci dobândește chip și nume. Cele ce urmează nu sunt simple „cazuri“:

□ Un cuplu muncește din greu timp de treizeci de ani, să-și plătească creditul pentru casă, sunt oameni săritori, își ajută vecinii și cântă în corul bisericii. Într-o dimineață, unul dintre soți iese pe ușă și hotărăște să nu se mai întoarcă niciodată.

□ Unui om i se face o transfuzie. Sângele era infectat și iată că tatăl a patru copii suferă acum de SIDA. Doctorii declară că regretă ce s-a întâmplat.